

**R E P U B L I K A
S L O V E N I J A
V I Š J E
D E L O V N O
I N S O C I A L N O
S O D I Š Č E**

VDSS sodba Pdp 1084/2010

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče
Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore
ECLI: ECLI:SI:VDSS:2010:PDP.1084.2010
Evidenčna številka: VDS0005945
Datum odločbe: 09.11.2010
Področje: DELOVNO PRAVO
Institut: plača - dodatno delo - nadurno delo
Zveza: ZDR člen 143.

Jedro

Tožnici ni bilo odrejeno nadurno delo, temveč so se zobozdravniki, zaposleni pri toženi stranki, vključno s tožnico, prostovoljno odločili opravljati dodatno delo na podlagi ustnega dogovora s toženo stranko, ki je vseboval tudi dogovor o posebnem načinu plačila. Dogovorjeno plačilo so prejeli, zaradi česar tožbeni zahtevek tožnice za dodatno plačilo ur, ki jih je opravila preko polnega delovnega časa, ni utemeljen.

Izrek

Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

Tožena stranka sama nosi stroške odgovora na pritožbo.

Obrazložitev

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbeni zahtevek tožnice, da ji je tožena stranka dolžna plačati znesek 8.550,00 EUR ter od navedenega zneska obračunati in plačati obvezne dajatve in prispevke, z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva zapadlosti posameznega zneska do plačila, kot sledi iz 1./I. točke izreka sodbe in da je tožena stranka dolžna tožeči stranki povrniti pravdne stroške z zakonskimi zamudnimi obrestmi (1./II. točka izreka sodbe). Tožeči stranki je naložilo, da povrne toženi stranki stroške postopka v znesku 1.690,05 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od izteka dneva izpolnitve dalje do plačila, vse v 8 dneh pod izvršbo (2. točka izreka sodbe).

Zoper sodbo sodišča prve stopnje se pritožuje tožnica iz razloga bistvene kršitve določb pravnega postopka, zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in zmotne uporabe materialnega prava. Po mnenju tožnice je bistvena kršitev pravnega postopka podana ker razlogi izpodbijane sodbe nasprotujejo izvedenim

dokazom oziroma je o odločilnih dejstvih nasprotje med tem, kar se navaja v razlogih sodbe o vsebini listin oziroma zapisnikov o izpovedbah prič ter med samimi listinami oziroma zapisniki. Navedena kršitev predstavlja bistveno kršitev določb Zakona o pravnem postopku po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP. Tožnica meni, da sodišče prve stopnje ni pravilno ocenilo relevantnih dejstev, ki so bistvenega pomena za pravilno in pravično sodbo in zato sodišče prve stopnje ni popolnoma ugotovilo dejansko stanje, predvsem pa je dejansko stanje ugotovilo nepravilno oziroma zmotno. V sporni zadevi je že odločalo Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani in s sklepom opr. št. Pdp 382/2009 z dne 29. 12. 2009 sodišču prve stopnje naložilo naj, po izvedeni kontradiktorni glavni obravnavi, ponovno odloči o zadevi. Sodišče prve stopnje je ponovno, v izvedenem dokaznem postopku, zaslišalo tožnico in direktorico tožene stranke M.P.U., dr. med. in T.T., dr. stom. ter S.P.. Tožnica zaslišana kot stranka je izpovedala, da ni strokovnjak za izračun plače in da je zaupala toženi stranki, da ji je pravilno obračunala plačo, vendar je šele v delovnem sporu, ki je bil pravnomočno končan, iz izvedenskega mnenja sodne izvedenke V.K. ugotovila, da upravičeno dvomi v izračun delodajalca, torej tožene stranke v zvezi s plačo in nadurnim delom. Tožnica je pojasnila, da je bila na delu več, kot je bila njena obveznost glede na polni delovni čas in da ne ve, koliko časa je bila navzoča na delu več kot je znašal njen polni delovni čas. Tožnica je izpovedala, da je delala polni delovni čas v svoji ambulanti in da je opravljala še dodatne ure drugod. Zato ne razume, kako je lahko priča T.T. izpovedala, da tožnici ni odredila nadurnega dela, glede na to, da je tožnico poslala delati v drugo ambulanto, ker je bila tam delavka odsotna zaradi porodniškega dopusta. Tožnica je navedla, da ni vodila natančne evidence koliko nadur je opravila v posameznem mesecu v spornem obdobju, da pa je bila njena obveza opraviti toliko ur, kot ji je naložila tožena stranka in se ne strinja s trditvijo tožene stranke, da je šlo za prostovoljno odločitev zobozdravnikov, ali bodo opravljali dodatno delo. Tožnica je trdila, da je šlo za delo preko polnega delovnega časa in da je nadomeščala odsotno delavko v Med nadurnim delom je opravljala tudi delo za samoplačnike, to pa je pomenilo dodatne točke pri plačilu, en del pa je odpadel tudi zobozdravniku. Samoplačniško delo se je opravljalo tako med rednim delom, kot tudi med nadurnim delom. Število ur, ki jih je opravil zdravnik v polnem delovnem času je bilo določeno v programu, ki ga je Zdravstveni dom dobil od zdravstvene zavarovalnice. Tožnica meni, da je sodišče prve stopnje predvsem zmotno ugotovilo dejansko stanje in da je zato, na tako ugotovljeno dejansko stanje, zmotno uporabilo materialno pravo. Sodišče se je po ponovni obravnavi postavilo na stališče enako kot na prvotni obravnavi, torej, da tožbeni zahtevek tožnice ni utemeljen. Iz sklepa o določitvi nadurnega dela je razvidno, da je bil tožnici, s strani tožene stranke, s pisnim sklepom določeno nadurno delo v različnem obsegu po mesecih. Na to dejstvo je prav tako opozorila tožnica na zaslišanju na glavni obravnavi dne 18. 5. 2010, kar je vse razvidno iz izpovedbe tožnice. Priča T.T. je najprej smiselno potrdila zatrjevanje tožnice o povečanem obsegu dela, nato pa je navajala, da je bil povečan obseg dela opravljen prostovoljno brez prisile in da ni šlo za nadurno delo. Izpoved priče je v celoti v nasprotju z izpovedjo priče S.P., ekonomistke pri toženi stranki, ki je v celoti potrdila, da so zaposleni zobozdravniki pri toženi stranki, zaradi pomanjkanja kadra izvajali prosti program, ki se ga je v dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje zavezala opraviti tožena stranka. Tožnica je v času bolniškega staleža nadomeščala dr. T.S., od 1. 2. 2005 do 31. 3. 2005 in je morala po nalogu direktorice tožene stranke uporabljati svojo profesionalno kartico, kot jo imenujejo zdravniki, pravilno pa bi morala delati na kartico zdravnika, ki ga je nadomeščala. V zvezi s tem je sodišče prve stopnje, po mnenju tožnice, nepopolno ugotovilo dejansko stanje in zmotno uporabilo materialno pravo. Tudi v ponovljenem postopku sodišče prve stopnje ni izvedlo vseh predlaganih dokazov in je zato dejansko stanje ostalo nerazčiščeno oziroma je nepravilno in zmotno ugotovljeno. Sodišče prve stopnje bi, v tej zadevi, z ciljem pravilne in natančne ugotovitve dejanskega stanja namreč moralo v postopek pritegniti izvedenca finančne stroke, katerem bi naložilo, da med drugim odgovori tudi na vprašanja, ki bi pripomogla glede razjasnitve in pravilne ugotovitve dejanskega stanja. Tožnica predlaga pritožbenemu sodišču, da pritožbi ugodi in sodbo sodišča prve stopnje v celoti razveljavi ter o zadevi odloči tako, da ugodi tožbenemu zahtevku tožeče stranke, toženi stranki pa naloži plačilo stroškov postopka.

Tožena stranka je odgovorila na pritožbo in prerekala trditve tožene stranke ter pritožbenemu sodišču predlagala, da pritožbo tožnice zavrne kot neutemeljeno in potrdi sodbo sodišča prve stopnje. Priglasila je stroške pritožbenega postopka.

Pritožba ni utemeljena.

Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje v mejah uveljavljenih razlogov, ki so navedeni v pritožbi, pri tem pa pazilo na bistvene kršitve določb postopka, na katere je v skladu z določbo drugega odstavka 350. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/99 in nasl.) dolžno paziti po uradni dolžnosti ter na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje bistvenih kršitev določb postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti in na katere se sklicuje tožnica v pritožbi ni storilo, da je dejansko stanje popolno in pravilno ugotovilo in da je na tako ugotovljeno dejansko stanje pravilno uporabilo tudi materialno pravo.

Neutemeljena je pritožbena trditev, da je podana bistvena kršitev pravnega postopka, ker razlogi izpodbijane sodbe nasprotujejo izvedenim dokazom oziroma je o odločilnih dejstvih nasprotje med tem, kar se navaja v razlogih sodbe, vsebini listin in zapisnikov, ter izpovedbah prič. Izrek izpodbijane sodbe je jasen in razumljiv, ne nasprotuje samemu sebi ali razlogom sodbe, izpodbijana sodba vsebuje vse razloge o odločilnih dejstvih, ki med seboj niso v nasprotju, jasni pa so tudi razlogi sodbe. To bistveno kršitev stranka uveljavlja v zvezi z dokazno oceno sodišča prve stopnje in ugotovljenim dejanskim stanjem, kar pa ne more biti bistvena kršitev določb postopka, temveč pomeni izpodbijanje ugotovljenega dejanskega stanja.

Prav tako so neutemeljene pritožbene navedbe, da sodišče prve stopnje tudi v ponovljenem postopku ni izvedlo vseh predlaganih dokazov in s tem zagrešilo absolutno bistveno kršitev določb postopka po 8. točki drugega odstavka 339. člena ZPP. Sodišče prve stopnje je izvedbo teh dokazov s sklepom kot nepotrebne zavrnilo. Iz obrazložitve sodbe izhaja, da izvedba teh dokazov, za pravilno ugotovitev dejanskega stanja ni bila potrebna, s čimer se strinja tudi pritožbeno sodišče. Sodišče prve stopnje je ravnalo skladno z 285. členom ZPP, zato navedene bistvene kršitve postopka ni zagrešilo.

Na podlagi izvedenega dokaznega postopka je sodišče prve stopnje sprejelo tudi pravilno dokazno oceno, saj je o tem, katera dejstva je štelo za dokazana, odločilo po svojem prepričanju, na podlagi vestne in skrbne presoje vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi celotnega postopka. Pritožbeno sodišče soglaša s sprejeto dokazno oceno ter tudi pravnimi zaključki sodišča prve stopnje. Sodba sodišča prve stopnje je ustrezno obrazložena, saj vsebuje razloge o vseh pravno odločilnih dejstvih, od katerih je odvisna odločitev v tem individualnem delovnem sporu.

Sodišče prve stopnje je pravilno uporabilo materialno pravo in sicer, ko se je sklicevalo na Zakon o delovnih razmerjih (ZDR, Ur. l. RS, št. 42/2002 in 103/2007), ki vsebuje določbe o delovnem času, v 141. do 148. člena ZDR. Tako ZDR v 143. členu vsebuje določbe o nadurnem delu in določa primere, v katerih je delavec dolžan, na zahtevo delodajalca, opravljati delo preko polnega delovnega časa – nadurno delo. Določeno je, da mora delodajalec nadurno delo odrediti v pisni obliki, praviloma pred začetkom dela. Če zaradi narave dela ali nujnosti opravljanja nadurnega dela ni možno odrediti nadurnega dela delavcu pisno, pred začetkom dela, se lahko nadurno delo odredi tudi ustno in se v tem primeru pisna odreditev delavcu vroči naknadno, najkasneje pa do konca delovnega tedna po opravljenem nadurnem delu. Zakon določa, da nadurno delo lahko traja največ 8 ur na teden, največ 20 ur na mesec in največ 180 ur na leto.

Sodišče prve stopnje je na podlagi izpovedi direktorice tožene stranke M.P.U. in priče T.T. zaključilo, da je tožnica nadurno delo, v smislu citiranih določb delovnopravne zakonodaje opravljala le tedaj, ko je nadomeščala odsotne delavce zobozdravnike in to delo je tudi v celoti prejela plačano, kot dejansko opravljeno nadurno delo. Priče in zakonita zastopnica so prepričljivo izpovedale, da tožnici ni bilo odrejeno nadurno delo po zakonu o delovnih razmerjih, temveč so se zobozdravniki zaposleni pri toženi stranki, vključno s tožnico, prostovoljno odločili opravljati dodatno delo v okviru "prostega programa", na podlagi ustnega dogovora s toženo stranko. Tožena stranka je namreč z Zavarovalnico za zdravstveno zavarovanje sklenila dogovor za opravljanje dodatnega dela po prostem programu, za katerega je zavarovalnica tudi zagotovila posebna sredstva. Za opravljanje programa nad normo je bil dogovorjen poseben način plačila. Obračun plače in opravljenega dela zobozdravnikov v prostem programu se je opravil na podlagi dogovorjenega plačila in podatkov o opravljenem delu. Priče so izpovedale, da se tudi ostalim zobozdravnikom, ki so prostovoljno sodelovali v prostem programu, plačilo opravilo na enak način kot tožnici in nihče ni terjal dodatnega plačila. Za tožnico je glede plačila plače veljala njena pogodba o zaposlitvi, preostalo delo, iz prostega programa, pa je bilo plačano na podlagi dogovora. Sicer pa je tožnica tudi sama izpovedala, zaslišana kot stranka, da ne zna in ne more pojasniti, koliko nadur je v spornem obdobju dejansko opravila in da ve le, da je bila navzoča na delu več kot je bila njena delovna obveznost.

Sicer pa se tožnica v pritožbi napačno sklicuje na domnevne ugotovitve in napotke Višjega delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani, v sklepu opr. št. Pdp 282/2009 z dne 29. 12. 2009, saj je pritožbeno sodišče v citiranem sklepu prvotno sodbo razveljavilo zgolj in izključno zaradi kršitve načela kontradiktornosti, s tem, ko je opravilo glavno obravnavo odsotnosti tožnice, ki je svoj izostanek pravočasno opravičila. V sklepu pa pritožbeno sodišče ne daje nobenih ugotovitev glede same vsebine spora in povsem zavajajoče so pritožbene navedbe, ki povzemajo domnevne ugotovitve pritožbenega sodišča.

Iz listovne dokumentacije in izpovedi prič izhaja, da je tožnica dobila plačilo za vse opravljeno nadurno delo, ki ji je bilo odrejeno in ker tožnica tudi sama ni znala pojasniti koliko nadur oziroma dodatnega dela bi naj opravila, v spornem obdobju, zato niti izvedenec finančne stroke, ki ga je predlagala tožnica, ne more podati strokovne ocene glede višine zahtevka in opravljenega nadurnega dela, saj brez informacije o količini opravljenega dodatnega oziroma nadurnega dela, ne more izračunati višine plače za to delo. Zato je sodišče prve stopnje pravilno sklenilo, da se navedeni dokaz ne izvede.

Ker s pritožbo uveljavljeni razlogi niso podani in tudi ne razlogi, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti je pritožbeno sodišče pritožbo tožeče stranke zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje.

Ker tožena stranka z odgovorom na pritožbo k odločitvi pritožbenega sodišča ni bistveno pripomogla, skladno s 1. odstavkom 155. člena ZPP, sama krije svoje stroške odgovora na pritožbo.

Datum zadnje spremembe: 28.01.2011